

Datatilsynet
postkasse@datatilsynet.no

Deres ref.:
Vår ref.:pl
Dato: 11.10.2017

Behandling av taushetsbelagte opplysninger i helsetjenesten

Helse- og omsorgsdepartementet har nylig fastsatt «Forskrift om funksjons- og kvalitetskrav for fysioterapeuter med kommunal driftsavtale»¹. Forskriften skal tre i kraft 1.1. 2018. I § 12, annet ledd, annet punktum er følgende tatt inn:

Manuellterapeuter skal informere fastlegen når det henvises til spesialisthelsetjenesten.

Norsk Manuellterapeutforening ønsker Datatilsynets vurdering av denne bestemmelsen i forhold til helsepersonelloven, Lov om pasient- og brukerrettigheter og eventuell annen lovgivning.

Tidligere vurdering

Manuellterapeuter fikk 1.1.2006 adgang til å henvise til spesialisthelsetjeneste på samme måte som leger. Fra samme tidspunkt fikk for øvrig pasienter adgang til manuellterapeut uten legehenvising, og manuellterapeuter fikk fullmakt til sykmelde, rekvirere bildediagnostikk og henvise til fysioterapeut.

I lovsaken høsten 2005, som ledet fram til de utvidete fullmaktene, ble kommunikasjon mellom manuellterapeut og fastlege drøftet². Her ble det fremholdt at helsepersonellovens utgangspunkt er at helsepersonell har taushetsplikt, og at taushetsplikten også gjelder i forhold til annet helsepersonell. Informasjonsutveksling kan imidlertid skje på visse vilkår. Blant annet kan taushetsbelagte opplysninger gis til annet helsepersonell *som trenger opplysningene for å kunne gi helsehjelp på forsvarlig, måte med mindre pasienten motsetter seg det* (jf. Helsepersonellovens § 45).

Departementet konkluderte etter drøftelsen med at manuellterapeuten ikke skulle sende rutinemessig informasjon til fastlege om

utført behandling, henvisning til eller utført fysikalsk behandling, rekvirering av radiologiske undersøkelser, henvisning til legespesialist eller mottatt epikrise.

Fastlegens behov for informasjon, ifølge departementet den gang, ville kunne ivaretas ved at informasjon innhentes når det viser seg å være nødvendig og når pasienten selv ønsker det.

¹ <https://lovdata.no/forskrift/2017-09-01-1334>

² Ot. Prp. 28 (2005-2006) Om lov om endringer i folketrygdloven og pasientrettighetsloven (regulering av behandling hos kiropraktor og manuellterapeut). Kap. 3.8.4, side 13-14.

Ny bestemmelse krever vurdering

Norsk Manuellterapeutforening er opptatt av samarbeid og kommunikasjon i helsetjenesten, men er samtidig av at dette skjer på en måte som ivaretar personvernet. Blant annet har Helsepersonellovens § 45 har detaljerte regler om hvordan pasientopplysninger skal behandles, og pasient- og brukerrettighetsloven §3-6 har bestemmelser om vern mot spredning av opplysninger.

Ifølge den nye forskriften er manuellterapeutenes plikt til å informere fastlegen når det henvises til spesialisthelsetjeneste, ifølge ordlyden uten unntak. Det forutsettes ikke at det innhentes samtykke fra pasienten, og det forutsettes heller ikke at pasienten skal informeres når slik taushetsbelagt informasjon sendes til en instans som ikke er direkte involvert i behandlingen.

Bestemmelsen om å informere fastlege ved henvisning til spesialisthelsetjenesten var ikke med i høringsnotatet fra departementet. Det er således ikke gitt noen begrunnelse for hvorfor den er tatt inn i den endelige forskriften, og det er heller ikke foretatt noen vurdering i forhold til annet lovverk.

Vi ber derfor om Datatilsynets vurdering av om informasjonsplikten som den nye forskriften pålegger manuellterapeuter er i tråd med bestemmelsene i Helsepersonelloven og Lov om pasient- og brukerrettigheter.

Vennlig hilsen

NORSK MANUELLTERAPEUTFORENING

Peter Chr. Lehne
leder